

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-4Csp/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120317286
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Krzysztofek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:6120317286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Michaelou Krzysztofek v právnej veci sporu žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ R. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. H. G. XXX/XX, V., X/ C. L., W.. XX.XX.XXXX, M. F. H. G. XXX/XX, V., o zaplatenie sumy 3.000,- Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1/ a 2/ rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 3.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.000,- Eur od 23.03.2019 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á voči žalovaným v 1/ a 2/ rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 10.06.2020, postúpenou tunajšiemu súdu dňa 20.08.2020, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.000,- Eur od 23.03.2019 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 postúpila Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 13.05.2013 Zmluvu č. 5042153470, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 23.01.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 22.01.2018, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 10.718,94 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 8.006,01 Eur, z riadneho úroku vo výške 2.036,53 Eur, z úroku z omeškania vo výške 615,72 Eur a z poplatkov vo výške 60,68 Eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonal nasledujúce úhrady: dňa 10.05.2019 86,60 Eur, dňa 17.06.2019 57,70 Eur, dňa 11.07.2019 86,60 Eur, dňa 16.09.2019 57,70 Eur, dňa 04.10.2019 57,70 Eur, dňa 04.10.2019 57,70 Eur, dňa 27.12.2019 86,60 Eur, dňa 31.01.2020 86,60 Eur, dňa 28.02.2020 86,60 Eur, dňa 02.04.2020 86,60 Eur,

dňa 12.05.2020 57,73 Eur, dňa 14.05.2020 58,87 Eur. Dlžná suma k dnešnému dňu predstavuje sumu vo výške 3.000,- Eur, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 3.000,- Eur. Zvyšnú časť dlžnej sumy si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania počnúc dňom 23.03.2019, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Okresný súd Banská Bystrica žalobe vyhovel a vydal platobný rozkaz, proti ktorému podali žalovaní v 1/ a 2/ rade odpor. Žalovaní v odpore uviedli, že platobný rozkaz je v rozpore s ustanovením § 172 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Zmluva uzavretá medzi žalovanými a žalobcom je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Žalovaní sú tiež toho názoru, že ich dlh voči žalobcovi zanikol premičaním. Žalovaní zároveň vzniesli námietku premičania záväzku. Podľa žalovaných v 1/ a 2/ rade v prípade, ak veriteľ účinne využije svoje právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tým, že vyzve dlžníka na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, začína plynúť premičacia lehota odo dňa zročnosti tej nesplnenej splátky, pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatenie celého nezaplateného dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka využil. Žalovaní v 1/ a 2/ rade tiež poukázali na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/158/2017 zo dňa 14.08.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/40/2018 zo dňa 19.04.2018. Žalovaní uviedli, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe Zmluvy o úvere zo dňa 13.05.2013 poskytol úver vo výške 12.000,- Eur, ktorý mali žalovaní splatiť v 120 splátkach vo výške 157,85 Eur vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Prihliadajúc k zákonnej úprave § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vychádzajúc z tvrdenia žalobcu v žalobe a Oznámenia o vyhlásení mimoriadne splatnosti zo dňa 23.01.2018, sú žalovaní toho názoru, že veriteľ využil svoje právo úver predčasne zosplatiť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.01.2017, so zaplatením ktorej boli žalovaní ku dňu 23.01.2018 uplatnenia práva v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka viac ako tri mesiace v omeškaní. Veriteľ dodržal povinnosť upozorniť dlžníka na možnosť predčasného zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní, a to predžalobnou upomienkou. Je podľa žalovaných zrejmé, že omeškanie vo výške 1.816,10 Eur predstavuje 11 riadnych mesačných splátok úveru. Suma omeškania tak predstavovala splátky splatné odo dňa 20.01.2017 do dňa 20.11.2017. Žalovaní sú toho názoru, že z predžalobnej upomienky „Výzvy zo dňa 23.11.2017“ je zrejmé, že veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru z dôvodu omeškania so splácaním vo výške 1.816,10 Eur, z čoho vyplýva, že právo zo strany veriteľa bolo vykonané z dôvodu celého omeškania dlhu (11 splátok), nie omeškania úhrady poslednej splátky splatnej 20.11.2017. Podľa žalovaných všeobecná trojročná premičacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 20.01.2017 a uplynula tak 20.01.2020. Nakoľko žaloba bola podaná na súde dňa 10.06.2020, bol podľa žalovaných nárok v čase jeho uplatnenia na súde už v celom rozsahu premičaný. Žalovaní tiež podali sťažnosť proti výroku o trovách konania, pretože sú nedôvodné, sú v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s Ústavou SR a únijovým právom. Žalovaní nie sú povinní nehradiť trovy konania tomu, kto koná nekal, kto žiada bezdôvodné obohatenie a úžeru.

4. Žalobca sa k odporu žalovaných v 1/ a 2/ rade vyjadril v tom zmysle, že poukazuje na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premičacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník ďalej v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkmi dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takomto prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premičacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. V súvislosti s premičaním nároku žalobca zdôraznil, že

neuplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (22.01.2018) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (od 20.11.2017). Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2017. Oprávnenie žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie tejto splátky totiž zaniklo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka dňa 20.01.2018, t.j. splatnosťou ďalšej splátky. Zároveň je potrebné uviesť, že ak by žalobca pre nesplnenie tejto splátky vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, potom by porušil ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný nebol v tom čase v omeškaní po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Z uvedených dôvodov je podľa žalobcu zrejmé, že v prípade, ak vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním ku dňu 22.01.2018, toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.01.2018 a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 20.01.2018 tak začala v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade od splátky splatnej dňa 20.01.2018) a uplynula by najskôr 20.01.2021. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 10.06.2020, žalobca má za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/228/2016 zo dňa 12.04.2017.

5. V duplike žalovaní v 1/ a 2/ rade uviedli, že nesúhlasia s tvrdením žalobcu, že premlčacia doba začala plynúť dňa 20.01.2018. Veriteľ vyzval žalovaných listom „Výzva“ zo dňa 23.11.2017 k úhrade omeškania, v ktorom jasne a zrozumiteľne uviedol, že omeškanie so splácaním je ku dňu 23.11.2017 vo výške 1.816,10 Eur, čo je 11 riadnych mesačných splátok úveru. Suma omeškania tak predstavovala splátky splatné odo dňa 20.01.2017 do dňa 20.11.2017. Samotný právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade celej výšky omeškania, nielen posledných troch omeškaných splátok. Žalovaní tak sú názoru, že veriteľ preukázateľne využil právo na zosplatnenie úveru pre poslednú najstaršiu omeškanú splátku, ktorá bola splatná dňa 20.01.2017. Žalovaní tiež poukázali na to, že veriteľ, ani žalobca od žalovaných nežiadal uhradiť zvlášť sumu omeškaných splátok do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a zvlášť zvyšok pohľadávky vzniknutej po zosplatnení úveru (teda splátok splatných odo dňa 20.01.2018). Žalovaní tiež nesúhlasia s výškou žalovanej sumy z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosti, aby mohla byť považovaná za úver s poplatkami a úrokmi. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa kladú v časti ochrany „slabšej strany - spotrebiteľa“ zvýšené nároky. Z predloženej zmluvy je podľa žalovaných zrejmé, že pôvodný veriteľ vystupuje voči žalovaným ako právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje úver. Na druhej strane tohto zmluvného vzťahu vystupujú žalovaní ako fyzické osoby, ktoré čerpali finančné prostriedky na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Je tak povinnosťou dodávateľa splniť si zákonnú povinnosť a v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uvádzať údaje, tak ako sú špecifikované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Pre prípad nesplnenia takejto povinnosti je podľa § 11 poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaní sú toho názoru, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve o úvere je nesprávny. Veriteľ do výpočtu RPMN nezahrnul splátku Poplatku za poistenie k úveru vo výške 5,34 Eur mesačne, pričom žalovaní nemali možnosť toto zmluvné dojednanie odmietnuť, pokiaľ chceli úver získať. Podľa žalovaných by tak žalobca mal mať nárok len na vrátenie požičanej istiny. Žalovaní uhradili pôvodnému veriteľovi v splátkach celkom sumu vo výške 9.649,85 Eur. Následne v prospech žalobcu do dňa podania žaloby, t.j. dňa 10.06.2020, uhradili sumu vo výške 837,- Eur, odo dňa 11.06.2020 ešte uhradili žalobcovi sumu 240,56 Eur. Celkom teda žalobcovi uhradili sumu 10.727,41 Eur, pričom veriteľ im poskytol úver vo výške 12.001,- Eur, nakoľko sú však žalovaní toho názoru, že úver by mal byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov, považujú žalovaný nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy 3.000,- Eur za nedôvodný.

6. Žalobca v rámci doplnenia svojich tvrdení uviedol, že čo sa týka splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, žalobca poukazuje na to, že žalovaní boli v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaní boli právnym predchodcom žalobcu vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvami zo dňa 18.12.2018. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoCsp/9/2021 z 22.04.2021, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoCsp/52/2021 z 25.10.2021. Na základe uvedeného považoval žalobca za nesporné, že v konaní bolo preukázané, že

žalovaní boli v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.3.2018. Uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v odôvodnení uviedlo podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za akých je možné postúpiť pohľadávku banky. Konkrétne súd uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky musí mať písomnú formu, banka musí písomne vyzvať dlžníka na splnenie pohľadávky, dlžník musí byť nepretržite viac ako 90 dní v omeškaní s plnením svojho záväzku. Uvedené podmienky boli podľa žalobcu bez pochybnosti splnené. Zmluva o postúpení pohľadávky má písomnú formu a dlžníci boli Výzvami zo dňa 18.12.2018 vyzvaní na splnenie pohľadávky vo výške 10.449,06 Eur. Zároveň je zrejmé, že žalovaní túto sumu ku dňu postúpenia pohľadávky neuhradili.

7. Ako dôkazy žalobca predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0216/2019/CE zo dňa 22.03.2019, Prílohu k Zmluve o postúpení pohľadávok, Zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 13.05.2013, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.01.2018, Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, Sadzobník poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s., Výzvy zo dňa 18.12.2018, Výzvy zo dňa 23.11.2017, platobnú históriu, Oznamenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.03.2019, Pokus o zmier zo dňa 02.03.2020, Podací hárok č. EPH191618178, Výpis z úveru, Výzvu zo dňa 19.01.2017, Podací hárok č. EPH117831889, Podací hárok č. EPH148110657.

8. Žalovaní v 1/ a 2/ rade ako dôkazy predložili detail platby zo dňa 29.09.2020, zo dňa 21.08.2020, zo dňa 07.07.2020

9. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

11. Súd vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi predloženými stranami, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaných v 1/ a 2/ rade, ktorí svoju neprítomnosť neospravedlnili, pričom z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav:

12. Medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi bola dňa 13.05.2013 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovaným vo výške 12.001,- Eur, s úrokovou sadzbou vo výške 8,90 % ročne, so splatnosťou prvej splátky 20.06.2013, s konečnou splatnosťou 20.05.2023, s výškou splátky 157,85 Eur mesačne so splatnosťou 20. dňa v mesiaci, s RPMN vo výške 9,41 %, s priemernou hodnotou RPMN 12,85 % a celkovou čiastkou k zaplateniu dlžníkmi vo výške 18.229,81 Eur. Listom zo dňa 23.11.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že ak dlžnú sumu neuhradia, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Keďže sa žalovaní so splácaním dostali do omeškania, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 23.01.2018 - Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti oznámil žalovaným mimoriadne zosplatenie úveru ku dňu 22.01.2018. Uvedené oznámenie bolo dňa 9.01.2018 zaslané žalovaným. Listom zo dňa 18.12.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na zaplatenie splatnej pohľadávky vo výške 10.449,06 Eur, s upozornením, že ak dlžnú sumu neuhradia, banka je oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe. Uvedená výzva bola dňa 20.12.2018 zaslaná žalovaným. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0216/2019/CE zo dňa 22.03.2019 bola pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanému postúpená na žalobcu.

13. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

14. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

15. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

17. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

20. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

24. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté

pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založený spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že predmetná zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, pretože text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, keď poskytol žalovaným spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaní vystupovali ako spotrebiteľia, pretože nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a úver im bol poskytnutý za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat legi generali*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a tiež ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

26. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná. V konaní bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Keďže zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca si však uplatnil nárok len na nevrátenú časť istiny vo výške 3.000,- Eur, iné nároky, napr. na zaplatenie zmluvného úroku, úroku z omeškania do zosplatenia, zmluvných pokút, poplatkov a pod. si žalobca v konaní neuplatňoval, z toho dôvodu nie je pre rozhodnutie súdu relevantné, či by v úverovej zmluve chýbali niektoré náležitosti, kvôli čomu by ju súd mohol považovať za bezúčinnú.

27. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným úver v celkovej výške 12.001,- Eur a žalovaní sa zaviazali vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Žalovaní si svoju povinnosť zo zmluvy o úvere riadne neplnili, z ktorého dôvodu pôvodný veriteľ úver predčasne zosplatil ku dňu 22.01.2018. Dňa 22.03.2019 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na žalobcu, pričom vzhľadom na to, že v čase postúpenia pohľadávky boli naplnené predpoklady obsiahnuté v ustanovení § 92 ods. 8 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách (žalovaným bola do sféry dispozície doručená výzva zo dňa 18.12.2018), išlo o platné postúpenie, z ktorého dôvodu je žalobca v konaní aktívne legitimovaný. Podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu nevrátili žalovaní v 1/ a 2/ rade žalobcovi istinu vo výške 8.006,10 Eur, keď žalovaní v konaní nepreukázali uhradenie vyššej sumy.

28. Zároveň platí, že aj v prípade skúmania včasnosti podania žaloby *ex offio* a prípadného premlčania nároku žalobcu (§ 54a OZ), by uvedené mohlo platiť len voči malej časti istiny zo sumy 8.006,10 Eur, pričom žalobou uplatnená časť istiny vo výške 3.000,- Eur premlčaná nie je.

29. Pre spotrebiteľské vzťahy môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka

zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplacením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (pozri Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplacením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka. Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplacením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok. Z § 103 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, čo má podstatu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo požadovať okamžité splnenie celého dlhu vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka) (pozri uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoCsp/36/2022-159 zo dňa 02.08.2023). Nesprávnym je preto názor žalovaných, že premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu začína plynúť od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej bol dlh zosplatený, ale táto začína plynúť až prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh.

30. Vzhľadom na uvedené zaviazal súd žalovaných v 1/ a 2/ rade zaplatiť žalobcovi sumu 3.000,- Eur, keď ide len o časť nepremláčanej nevrátenej istiny bez úrokov a poplatkov.

31. Keďže žalovaní v 1/ a 2/ rade sa dostali s peňažným plnením do omeškania, sú povinní okrem istiny zaplatiť aj úrok z omeškania. Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa dostali do omeškania so zaplacením peňažného dlhu už po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu dňa 22.01.2018, t.j. dňa 23.01.2018, žalobca si však nárok na úrok z omeškania uplatnil až odo dňa 23.03.2019 (po postúpení pohľadávky), preto mu súd úrok z omeškania priznal až od tohto neskoršieho dátumu. Žalobca má nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ku dňu omeškania žalovaných s plnením peňažného dlhu bola výška základnej úrokovej sadzby 0,00%. Žalobca tak má popri dlžnej istine nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% (5 + 0,00%) ročne zo sumy 3.000,- eur od 23.03.2019 do zaplatenia.

32. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd považoval nárok žalobcu (ktorý bol v konaní aktívne vecne legitimovaným z dôvodu platného postúpenia pohľadávky od pôvodného veriteľa) na zaplatenie nevrátenej časti istiny s úrokom z omeškania, za v celom rozsahu dôvodný, preto žalobe vo výroku I. vyhovel.

33. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak (2). Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu (3).

34. Vzhľadom na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplaceniu zaviazal súd žalovaných v 1/ a 2/ rade, určil súd žalovaným v 1/ a 2/ rade na plnenie v súlade s § 232 ods. 3 CSP primerane dlhšiu lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

35. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (2).

39. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd aplikoval ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovaným v 1/ a 2/ rade na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).